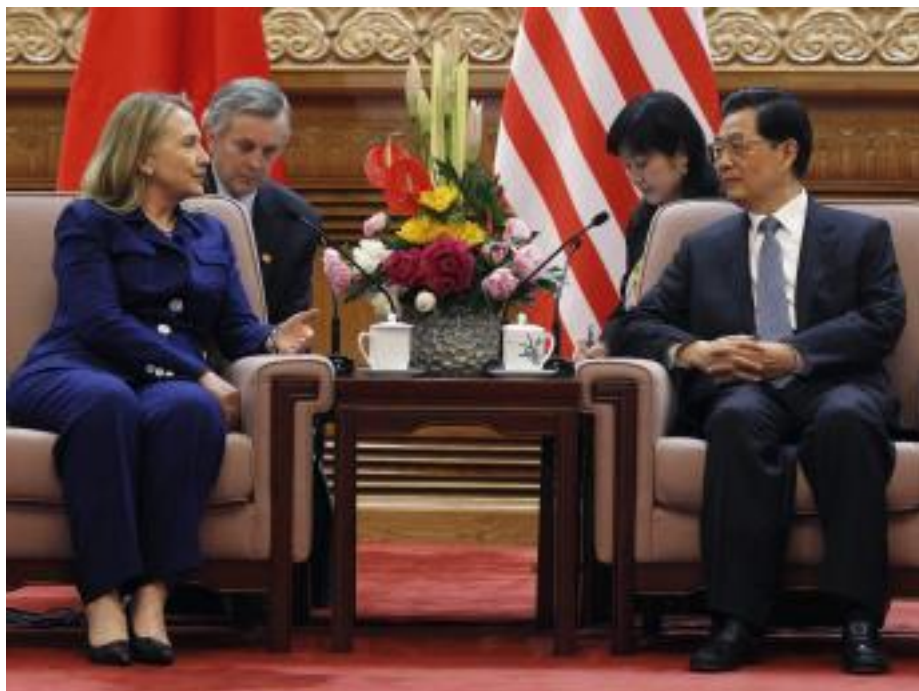

B c Kinh và Washington ch i trò d a d m nhau

Ch t ch Trung Qu c H C m Đ o (ph i) t p Ngo i tr ng M Hillary Clinton t i Đ i đ ng Nhân dân, B c Kinh, 04/05/2012
REUTERS

S phát tri n nh vũ bão c a Trung Qu c đang thúc bách b máy chính quy n và làm cho m i quan h v i M tr nên ph c t p nghiêm tr ng.

Washington ph n ng l i thông qua các bi n pháp đ c cho tr c h t là th d phòng nh ng cũng có th đ c hi u là trong th t n công. Các bi n pháp này đang thúc đ y B c Kinh lao vào cu c đua.

Quan sát m i quan h ph c t p M - Trung, ông Tr m Đình L p, vi n tr ng Vi n nghiên c u

qu c t và là giám đ c Trung tâm nghiên c u v Hoa K , thu c tr ng đ i h c Ph c Đán t i th ng H i có bài vi t nh n đ nh đ t a « B c Kinh và Washington ch i trò hù đ a l n nhau », đ ng trên nguy t san Le Monde Diplomatique s ra tháng 5/2012.

M t cách t ng quát, Trung Qu c s h u đ y đ các y u t đ có th tr thành m t siêu c ng trong t ng lai : tăng tr ng kinh t cao (tăng g p 10 l n trong vòng m t th p niên), ngân sách qu c phòng đ ng hàng th hai trên th gi i (cao h n c a Nh t B n đ n 80% và c a n Đ là 200%). Trong lãnh v c này, cách bi t v i M đã đ c rút ng n xu ng t t l là 1:20 trong năm 2000 thì nay ch còn có 1/7.

Nh v y, trong b i c nh này, quan h M - Trung đã có nhi u thay đ i k t năm 2000. Đi n hình là k t khi x y ra kh ng ho ng tài chính năm 2008, B c Kinh không ng ng t kh ng đ nh mình trên tr ng qu c t và ngay c trong quan h v i M .

Nhi u v và ch m đã x y ra t vi c ph n đ i nhau trên h s gi m khí th i carbon t i th ng đ nh Copenhagen, và ch m nh gi a h i quân hai n c trên vùng B i n Đông, cho đ n h s h t nhân B c Tri u Tiên và Iran.

Đi u đó cũng không c n tr vi c m r ng quan h h p tác c a hai qu c gia trên nhi u lãnh v c : Ch ng kh ng b , ch ng tăng c ng vũ khí hu di t hàng lo t. Nh ng nó cũng không có nghĩa là không có tranh ch p.

Trên ph ng di n kinh t , Washington ch trích B c Kinh là « đánh c p » vi c làm c a ng i M và c nh tranh gian l n qua vi c h giá đ ng nhân dân t và vi ph m quy lu t th tr ng.

V m t chi n l c, Hoa K lo ng i khi th y Trung Qu c đang lao vào m t cu c ch y đua vũ trang và bi u th s c m nh c a mình trên toàn khu v c châu Á – Thái Bình D ng.

Tuy nhiên, tác gi l p lu n r ng, n u xã h i M b xói mòn do m t vi c làm và vi c di đ i các x ng s n xu t gia công, đ y cũng là do nh ng đòi h i v hi u su t t i đa c a ch nghĩa t do kinh t và ch nghĩa t b n. M t khác, c nh tranh không ch x y ra gi a Trung Qu c và M , mà còn m t ph n là gi a toàn b các n c công nghi p hoá và m t ph n khác là gi a các n c

đang phát triển. Tác giả cho rằng, ai cũng biết rõ luận điểm này, nhưng mỗi bên sẽ chọn phần nào của mình ngay trong năm bầu cử tổng thống Mỹ này.

Quan hệ đối tác kép

Theo một quan điểm chiến lược, rõ ràng Mỹ tỏ ra không mấy thích thú khi thấy Trung Quốc ngày càng đi lên thành công quốc tế: việc quốc gia này hiện đại hóa quân đội, tăng cường các công trình không gian cho quốc phòng cho đến việc trang bị cho hải quân các loại vũ khí hiện đại và tên lửa hạt nhân xa.

Chính vì thế, càng triển khai thêm quân ở châu Á – Thái Bình Dương, chính quyền Washington càng rút bớt quân ở Irak và Afghanistan. Đồng thời, Hoa Kỳ hợp tác chặt chẽ với các đồng minh và các đối tác mới để thực hiện những khả năng của hải quân Trung Quốc nhất là ngay trên vùng Biển Đông.

Ngay từ khi mới đặt chân vào Nhà Trắng, tổng thống Mỹ Barack Obama đã từng mong muốn ưu tiên con đường ngoại giao hơn là đối đầu. Và phương pháp này, ít nhiều cũng đã góp phần thành công, nhất là trong trường hợp Miến Điện. Với phần các hợp tác quân sự hiện nay với Nhật Bản, Hàn Quốc, Philippines và Việt Nam, tác giả cho rằng chiến lược này của Mỹ không hẳn là không có dụng ý chiến lược và từ từ đang dần dần sau.

Trên phương diện kinh tế, tác giả nhận thấy Trung Quốc đi theo hướng kinh tế thị trường vào thời điểm mà toàn cầu hóa đã bắt đầu giúp cho con người, dòng vốn thế giới và thông tin được lưu thông tự do hơn. Các nhà đầu tư của Mỹ vào thời điểm đó đã tận dụng nguồn nhân công rẻ mạt tại Trung Quốc để tìm kiếm lợi nhuận. Vào thời điểm này, Bắc Kinh đang cố gắng phát triển nền công nghiệp dệt may, còn Mỹ thì tiêu thụ với giá rẻ và đầu tư cho Trung Quốc vô số nhà máy gây ô nhiễm.

Trong bối cảnh này, theo nhận xét của tác giả, Bắc Kinh và Washington đã thiết lập một mối quan hệ đối tác vừa kết đôi mà cũng vừa không thể nào tách rời ra được. Trung Quốc gây ô nhiễm môi trường của mình để cho phép Mỹ kiếm lợi. Nhưng đồng thời, Trung Quốc cũng mua các công trái phiêu lưu của Hoa Kỳ để cho phép quốc gia này đi phung phí tài sản của mình tại Iraq hay tại Afghanistan.

Theo nh n đ nh c a tác gi , n u Trung Qu c cũng gánh vác m t ph n trách nhi m trong th m h a tài chính l n này, thì b n thân h c cũng là n n nhân. S công trái phi u tr giá 1150 t đô-la do B c Kinh n m gi góp ph n làm gi m nh gánh n ng kh ng ho ng tài chính và cho phép Washington có th tiêu xài trên chi n tr ng Afghanistan. Tuy nhiên, vì c Ngân hàng Trung ng M phát hành ti n cho phép n c này có thêm v n, nh ng l i làm gi m đi giá tr c a s đô-la mà Trung Qu c đang n m gi .

Kh ng ho ng tài chính kéo dài bu c đôi bên ph i nghĩ đ n vì c c n thi t ph i th c hi n tái cân b ng. T l i ích qu c gia, Trung Qu c bu c ph i phát tri n tiêu th n i đ a, quan tâm đ n v n đ môi sinh và gi m th ng đ m u d ch.

Đ i v i M , đã đ n lúc ph i đ a m t ph n s n xu t v l i trong n c nh m t o m t cán cân m i gi a tài chính và công nghi p. Các nhà lãnh đ o M cũng nhìn nh n, đành r ng thành l p các xí nghi p t i Trung Qu c s thu l i cao, nh ng nó cũng đào sâu thêm chênh l ch xã h i và cũng va ch m đ n nh ng giá tr đ o đ c.

H n n a, tác gi cũng nh n th y r ng c hai qu c gia đ u không có cùng qui mô chi n l c. Hoa K có m t ý chí bá ch toàn c u và s h u l c l ng quân s duy nh t có kh năng tri n khai nhanh chóng trên c hành tinh. M t kh năng mà Trung Qu c ph i còn r t lâu m i có th có đ c.

Đài Loan, đ i m chú tâm theo dõi c a c Trung Qu c và M

K t bây gi c hai n c l i đ t mình trong m t lô-gích xung đ t. Vì c bán vũ khí cho Đài Loan đ y Trung Hoa đ i l c ph i hi n đ i hoá quân đ i. Ng c l i, vì c Trung Qu c thúc đ y ti n trình quân s hoá cũng làm cho Washington nghi ng B c Kinh có m u đ chi n l c v t ra ngoài ph m vi nh h ng c a mình.

B i vì Trung Qu c ch t o các máy bay mà t m bay không h đ c gi i h n trong khu v c. Các chi n đ u c này đ u trên các chi n h m trong vùng v nh Aden và xác nh n mong mu n có đ c các khu căn c h tr n n c ngoài.

Các tín hiệ u này đã khiế n cho Mĩ phĩ i tăng cườ ng các đĩ t trình sát trong các vùng lãnh hĩ i và không phĩ n Trung Quĩ c. Do đó, đĩ bĩ o vĩ cho các chiế n đĩ ch trong trườ ng hĩ p can thiế p quân sũ lên Đài Loan, Trung Quĩ c đã phiệ u lĩ u đĩ n mĩ c hĩ tườ ng các chiế n hĩ m và máy bay chiế n đĩ u cũ a Mĩ ra khĩ i vùng đĩ c quyế n kinh tũ cũ a mình.

Mĩ t sũ báo cáo còn nêu rõ đĩ ng tâm cũ a Bĩ c Kinh xem Bĩ n Đông nhĩ là mĩ t phĩ n lĩ i ích quĩ c gia mình. Thái đĩ này cũng nhĩ là chính sách cũ a hĩ đĩ i vĩ i Nhĩ t Bĩ n và vùng bán đĩ o Triĩ u Tiĩn giĩ i thích rõ phĩ n nào sũ trũ lĩ i cũ a Hoa Kĩ tũ i chĩ u Á. Bĩ i lĩ Trung Quĩ c đã cung cũ p cho hĩ mĩ t cái cũ vũ tũ do lĩ u thông hàng hĩ i tũ i Bĩ n Đông.

Chĩ n lĩ a này tuĩn theo hai mĩ c tiẻu : Tăng cườ ng sũ hiế n đĩ n cũ a Mĩ trong khu vũ c và đĩ báo mĩ i sũ vi phĩ m luĩ t quĩ c tũ i Thái Bình Dũ ng.

Trĩn thũ c tũ , liên quan đĩ n viũ c lĩ u thông ngoĩ khĩ i, quyế n lĩ i cũ a cũ đôi bên là trũng nhau. Bên này và bên kia đĩ u phĩ i có đĩ c sũ tũ do lĩ u thông hàng hĩ i. Không có lý do gì đĩ thúc đĩ y sũ hiế n đĩ n cũ a Mĩ, nũ u nhĩ không có bên nào có ý đĩ nh chĩ n con đĩ c quĩ ng lĩ u thông huyĩ t mĩ ch.

Vũ n đĩ là tũ t hĩ n hĩ t nên thiế t lĩ p quyế n và nghĩa vũ cũ a tũ ng bên. Hoa Kĩ cũng cũ n phĩ i cam kũ t không gây cũ n trũ vũ các quyế n cũ bĩ n cũ a Trung Quĩ c. Nhĩ vũ y, viũ c tái cân bũ ng lĩ i quyế n lĩ c giũ a đôi bên sũ là mĩ t vĩn cũ quan trũ ng trong thũ p niĩn tũ i.

Liên minh Đĩ i Tây Dũ ng muĩ n chĩ u Âu phĩ i đĩng gĩp nhiũ u hĩ n nũ a

Cũng liên quan đĩ n lãnh vũ c ngoĩ i giao, Le Monde Diplomatique quan tâm đĩ n Hĩ i nghĩ Thườ ng đĩ nh Chicago cũ a Tũ chũ c Hiũ p cũ c Bĩ c Đĩ i Tây Dũ ng sũ p đĩ n ra vào các ngày 20 và 21/5/2012. Theo quan sát cũ a tác giũ bài viũ t thì « Liên minh Đĩ i Tây Dũ ng muĩ n chĩ u Âu phĩ i đĩng gĩp nhiũ u hĩ n nũ a ».

Trong khi khũ ng hoũ ng tinh thũ n trong nũ i bũ sũ đề nũ ng lên các cũ c tranh luũ n tũ i Chicago,

thì thêm vào đó là áp lực của bộ u cầu công nghệ Mỹ. Đây là nền đầu tiên Hoa Kỳ chuyển hướng Thợ nhúng để nhúng các khách kỹ thuật 13 năm nay.

Với mặt lộ-gích, chính quyền Obama mong muốn đưa ra các thông cáo kiên quyết và mang tính chủ động để các quốc gia. Họ cũng muốn trình bày các vấn đề dưới góc nhìn tiến bộ, với mục tiêu là tránh sự chia rẽ giữa các đối tượng là phe Cộng hòa.

Đầu tiên giới nhân vật cho ê-kíp của công viên phe Dân chủ là chuyển từ rên rỉ khi NATO hỗ trợ Afghanistan và là một ví dụ « quố c s » để ở Washington và một chiến lược, nhất là trên phương diện công nghiệp và công nghệ - một tập hợp luật lệ nghiêm kỷ vào lúc ngân sách quốc phòng sẽ bị cắt giảm đến hơn 400 tỷ đô la trong vòng 10 năm tới.

So với mục 600 tỷ đô la chỉ cho quốc phòng hàng năm, thì việc chuyển các sản phẩm vũ khí này đang gây ra phản ứng mạnh mẽ trong hàng ngũ các nhà sản xuất các đầu tư và bộ phận có các nhà máy của Boeing, Lockheed Martin, General Dynamics hay Raytheon.

Vì vậy, dưới áp lực của bộ u cầu sản phẩm, các công viên của Nhà Trắng có ý định sẽ biến Thợ nhúng để nhúng Chicago là nền tảng của trình bày giới thiệu vũ khí của Hoa Kỳ.

Theo Le Monde Diplomatique, kể từ những năm 1960, lãnh đạo Liên Năm Góc cảm thấy bất bình vì các khoản đóng góp ngân sách quốc phòng yếu kém từ phía châu Âu. Tâm trạng này được thể hiện ngày càng rõ trong thời gian gần đây.

Nhiều tín hiệu đã được ghi nhận các đường minh, để ngành phải có một nỗ lực thật sự trên phương diện trang thiết bị. Một hình thức kêu gọi các « quốc gia tham gia liên minh miễn phí » trong hệ thống phòng thủ chung mua các thiết bị hiện đại của Hoa Kỳ. Bởi vì, phần đông các quốc gia trong khi không có ngành công nghiệp quốc phòng.

Le Monde Diplomatique nhắc lại vào năm 2002, tại Thợ nhúng để nhúng Praha, Mỹ đã từng có ý định « tham gia theo khả năng ». Nghĩa là, mỗi quốc gia, trong một lãnh vực cụ thể (máy bay tàng hình, vệ tinh, tàu tiếp tế, viễn thông...) cam kết đầu tư hành một chiến lược và mua sắm trang thiết bị chung của thiết bị tùy theo khả năng tác động và tính hiệu quả cho các khách.

Thị trường, tham vọng này vốn nhô là thị trường y tế, mà bản chất là cuộc chiến Libya. Trong chiến dịch này chỉ có ba nước là đóng vai trò chủ chốt : Pháp cung cấp các chiến đấu cơ Rafale, Anh đưa các chiến hạm và Mỹ tiếp ứng sau, hậu thuẫn và hỗ trợ cung cấp các tàu tiếp vận, tình báo, đài chỉ huy và kiểm soát.

Theo Le Monde Diplomatique, qua chiến dịch Libya, khi cả tình hình phía sau, Washington đã mua nhân công của này đưa ra một thông điệp : Có thể trong tương lai, Mỹ sẽ ít tham gia các hoạt động trong khu vực. Trong tài liệu Tổng quan Chiến lược Quốc phòng (Defense Strategic Review, DSR), do chính thức thông qua Mỹ Barack Obama công bố hồi tháng Giêng năm nay, cho thấy, Hoa Kỳ sẽ tái triển khai quân tại vùng châu Á-Thái Bình Dương và tuyên bố rằng không thị trường, sẽ mang lại cho các nhà NATO tại châu Âu đã hoàn thành.

Trước các thông điệp của Mỹ đưa ra, đã không bỏ rơi vào trạng thái « mơ hồ », quyết định các quốc gia châu Âu trong khu vực phải đưa ra sự phản hồi và kế hoạch và tác chiến của Hoa Kỳ. Đây cũng chính là nền tảng của khái niệm « phòng thủ thông minh » (smart defense) do ông Rasmussen, tổng thư ký NATO người Đan Mạch đưa ra vào hồi tháng 2/2011. Theo ông, đây là cách tốt nhất để đưa ra một cuộc kháng cự hoặc kinh tế đang làm suy kiệt các nguồn lực của các nước thành viên châu Âu.

Theo đó, các công ty trung vào các khả năng quân sự theo các công ty và cùng nhau hỗ trợ và tài chính. Điều này chỉ ra rằng cũng kêu gọi các nước thành viên nào đã có sẵn nền công nghiệp quốc phòng thì nên chuyên môn hóa để tránh tình trạng dублирование.

Thị trường, theo nhận định của bài báo, dự án « smart defense » của điều kiện rất nhiều mối nguy hiểm. Bởi lẽ, những nước nào đã có sẵn một nền công nghiệp quốc phòng như Pháp chỉ cần huy động đến một đi tính toán chi phí công nghiệp và chiến lược của mình.

Tại Trung Quốc, trẻ em các tỉnh nghèo bị suy dinh dưỡng trầm trọng

Trên thị trường Trung Quốc với chế độ xã hội, tuần san Courier International số ra tuần này có đăng trích dịch một bài viết trên tờ Tâm Kinh báo tại Bắc Kinh đưa ra « Tôi, Tú Lệ (Xiuli), 12 tuổi, bị thiếu ăn và là nạn nhân của căng-tin ».

Theo Tâm Kinh báo thì tình trạng suy dinh dưỡng ở trẻ em vẫn còn đang hoành hành tại các tỉnh nghèo. Tuy nhiên, chương trình quốc gia nhằm đẩy lùi « cái đói » lại bị xói mòn vì tham nhũng.

Bé Lê Thị Tú Lệ, 12 tuổi, nặng chỉ có 1,30m, tóc chỉ cao bằng mắt bé gái 8 tuổi ở thành phố. Theo các chuyên gia, nguyên nhân chính của sự tăng trưởng chậm trễ là do suy dinh dưỡng. Bé Tú Lệ là học sinh lớp 4, học nội trú tại một trường tiểu học ở huyện Na Pha (Napo), thuộc tỉnh Quảng Tây.

Trên thực tế, nhà trường chỉ cung cấp hai bữa ăn cho học sinh nội trú. Các em phải tự xoay sở cho bữa ăn sáng và bé Tú Lệ hầu như không có thói quen dùng bữa sáng. Bé Tú Lệ không chỉ là trường hợp duy nhất. Trong lớp học của bé gần 50 học sinh, thì chỉ có 3 hay 4 em là có dùng bữa sáng.

Trong suốt hai năm 2010, Quốc gia nghiên cứu và phát triển của Trung Quốc đã tiến hành một điều tra tại các vùng nông thôn thuộc các tỉnh Quảng Tây, Vân Nam, Ninh Hải, và Thanh Hải. Qua việc đo chiều cao của các học sinh tiểu học, các nhà điều tra nhận thấy tình trạng thiếu ăn trầm trọng và tăng trưởng chậm ở các trẻ nông thôn.

Hơn nữa, việc đo chiều cao của các học sinh tiểu học từ lớp 4 đến lớp 6 tại huyện Đu Ngạc (Du'an) tỉnh Quảng Tây, kết quả cho thấy ở 13 tuổi, có rất nhiều em trai ở nông thôn có chiều cao và trọng lượng bằng trẻ 10 tuổi ở thành phố, so với mức trung bình trên toàn quốc. Thêm vào đó, hầu hết các em đều không được bổ sung thêm chất vitamine C và 72% học sinh bị đói trong các giờ học.

Vào mùa thu năm rồi, chính quyền Bắc Kinh đã đưa ra kế hoạch cải thiện điều kiện dinh dưỡng cho các học sinh đi học trong khuôn khổ giáo dục bắt buộc ở các vùng nông thôn, với mức ngân sách hàng năm khoảng 16 tỷ đồng, tức khoảng 3 tỷ / ngày/ em cho hơn 680 huyện thí nghiệm.

Tuy nhiên, theo bài báo, sự tiến bộ thực sự của chính phủ trước khi đến được tay của các em cũng đã bị giảm nhẹ một phần. Các trường gọi các nhà thầu cung cấp thực phẩm với giá cao hơn với giá bán sơ ngoài thị trường. Một hiệu trưởng ở huyện Na Pha cho biết, nếu khéo

thông lệ thông với các nhà thu thì ông ta cũng có được một chút ít tiền hoa hồng.

Một khác, tác giả bài viết cũng ghi nhận rằng nhiều trẻ em học tại các trường An Huy, Quý Châu, Quảng Tây và Thanh Hải đã gửi các doanh nghiệp tại nhân dân cung cấp thức ăn để trả cho học sinh.

Thậm chí, bữa ăn chi phí của các em học sinh còn được làm từ các loại thức phẩm rẻ tiền bán trong các tiệm tạp hoá ở gần trường học như xúc-xích hay bánh quy. Một số trường học khác thì chọn cách đưa trả tiền cho các em 2 tiền/ngày, nhưng nhà trường không nói rõ số làm gì với số tiền còn lại.

Các nhà điều tra còn khám phá ra rằng trong nhà ăn của các trường học, khoai tây bị mốc mốc và nhà bếp thì nằm trong các nhà vách rách nát tại tầng dưới tầng bố trí nghèo nàn.

Nhiều trẻ em học còn tranh giành và rau cũ chung với nhau do thiếu hụt đồ ăn. Ngoài ra, tại nông thôn, các trường học còn không thể nào tránh được tình trạng chuồng và sâu bọ.

Do đó, có nhiều vụ hiếp trẻ em đã chọn giải pháp chỉ mua bánh mì và sữa cho học sinh.

Tuy nhiên, có nhiều em đã cho các nhà điều tra biết là có nhiều hôm các em dùng phần thừa của trường có mùi thối và sữa bị ôi.